

Objaśnienia prawne Ministra Klimatu

wydane na podstawie art. 33 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U z 2019 r. poz. 1292), dotyczące stosowania przepisów sankcyjnych za naruszenia związane z BDO

Naruszenia obowiązków związanych z Bazą danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (dalej BDO) mogą stanowić wykroczenia (zagrożone karą aresztu albo grzywny) albo delikty administracyjne (zagrożone administracyjną karą pieniężną).

I. Naruszenia administracyjne

Zgodnie z art. 194 ust. 1 pkt 5 i 5a ustawy o odpadach¹ administracyjną karę pieniężną wymierza się za prowadzenie działalności w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 tej ustawy, bez wymaganego wpisu do rejestru oraz za nieumieszczanie numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 63.

Administracyjne kary pieniężne są wymierzane przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, a ich wysokość w przypadku opisanych naruszeń wynosi od 5 000 do 1 000 000 zł. W sprawach dotyczących administracyjnych kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej², z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Na podstawie art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej organ podatkowy (na wniosek podatnika jeżeli uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Ogólne przepisy dotyczące nakładania lub wymierzania administracyjnych kar pieniężnych oraz udzielania ulg w jej wykonaniu zawierają art. 189a – 189k Kodeksu postępowania administracyjnego³. Nie stosuje się tych przepisów w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych:

- 1) przesłanek wymiaru administracyjnej kary pieniężnej,
- 2) odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia,
- 3) terminów przedawnienia nakładania administracyjnej kary pieniężnej,
- 4) terminów przedawnienia egzekucji administracyjnej kary pieniężnej,
- 5) odsetek od zaległej administracyjnej kary pieniężnej,
- 6) udzielania ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej.

Ponieważ przepisy Ordynacji podatkowej nie regulują odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub poprzestania na udzieleniu pouczenia - w zakresie nieuregulowanym w Ordynacji podatkowej i w ustawie o odpadach możliwe jest zastosowanie w tych sprawach przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

---

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.).

W szczególności należy zwrócić uwagę na wyłączenie karalności w przypadku gdy do naruszenia prawa doszło wskutek działania siły wyższej (art. 189e Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Zgodnie z art. 189f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadkach innych niż wymienione w § 1 (jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna), organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

Jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie tego postanowienia, organ administracji publicznej odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu.

Możliwość stosowania, w zakresie nieuregulowanym w ustawie o odpadach i w Ordynacji podatkowej, przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego do wymierzania administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 194 ustawy o odpadach, potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedzibą w Warszawie z dnia 8 listopada 2018 r. sygn. akt IV SA/Wa 1878/18 (Legalis nr 1974917).

Wprawdzie art. 202 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w sprawach dotyczących administracyjnych kar pieniężnych nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Nie oznacza to jednak, że w sytuacji takiego ustawowego odesłania, obszar kar administracyjnych w ustawie o odpadach został całkowicie uregulowany i nie ma potrzeby czy wręcz konieczności stosowania w tym zakresie przepisów KPA

W ocenie Sądu, zachodzi więc obowiązek stosowania przepisów KPA, w sytuacji gdyby przepisy odrębne nie stanowiły dostatecznej podstawy, po drugie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach stanowi odrębną regulację obszaru kar administracyjnych w takim zakresie, w jakim zagadnienie to zostało uregulowane w dziale III ustawy Ordynacja podatkowa. Nie jest to więc - w zestawieniu z treścią art. 189a § 2 KPA - regulacja kompletna, zważywszy, że przepisy działu III ustawy Ordynacja podatkowa nie zawierają regulacji dotyczącej instytucji odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia.

II. Wymierzanie sankcji za wykroczenia

Ustawa o odpadach określa następujące wykroczenia w związku z niewykonywaniem obowiązków związanych z BDO:

- 1) gospodarowanie odpadami niezgodne z informacjami zgłoszonymi do rejestru (art. 178),
- 2) niezłożenie, wbrew obowiązkowi wniosku o wpis do rejestru, o zmianę wpisu do rejestru lub o wykreślenie z rejestru albo złożenie wniosku niezgodnego ze stanem faktycznym (art. 179),
- 3) nieprowadzenie ewidencji odpadów, prowadzenie ewidencji w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym, nieposiadanie w trakcie transportu odpadów albo transportu odpadów komunalnych potwierdzenia wygenerowanego z BDO, nieprzechowywanie przez określony czas, nieudostępnianie lub nieprzedkładanie dokumentów i wszelkich danych, o których mowa w art. 72 ust. 1 (art. 180),
- 4) niezłożenie sprawozdania (art. 180a).

Orzekanie w tych sprawach następuje na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁴ (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, z późn. zm.), co wynika z art. 193 ustawy o odpadach.

Dyrektywy wymiaru kary za wykroczenia określa Kodeks wykroczeń⁵ w art. 33 - 35. Zgodnie z art. 33 § 1 Kodeksu wykroczeń organ orzekający wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę za dane wykroczenie, oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu i biorąc pod uwagę cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego.

Wymierzając karę, organ orzekający bierze pod uwagę w szczególności rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki, sposób działania, stosunek do pokrzywdzonego, jak również właściwości, warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem i zachowanie się po popełnieniu wykroczenia.

Art. 33 § 3 Kodeksu wykroczeń wskazuje okoliczności łagodzące, zaś art. 33 § 4 wskazuje okoliczności obciążające.

Z kolei art. 39 Kodeksu wykroczeń wskazuje przesłanki nadzwyczajnego złagodzenia i odstąpienia od kary. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie można - biorąc pod uwagę charakter i okoliczności czynu lub właściwości i warunki osobiste sprawcy - zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary albo odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego. +

Na podstawie art. 41 w stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Jacek Ozdoba
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu
/ – podpisany cyfrowo/

---

⁴ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, z późn. zm.)

⁵ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2019 r. poz. 821, z późn. zm.)